

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta/disertantky:	JUDr. Michal Říha
Téma práce:	Fenomén pozdní transpozice v České republice
Rozsah práce:	382 943 znaků včetně mezer
Datum odevzdání práce:	15. 8. 2023 v elektronické podobě 17. 5. 2023 v tištěné podobě

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma je velmi aktuální, jak ukazuje nedávný případ opožděné transpozice směrnice 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie. Významná část směrnic je do českého právního řádu provedena po uplynutí transpoziční lhůty, a je proto třeba hledat příčiny zmíněné nenáležité transpozice směrnic.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je přiměřeně náročné na zpracování do podoby dizertační práce. Z hlediska metodologického používá dizertant statistickou metodu, analýzu a syntézu, deskripci, částečně komparativní metodu. V kapitole 7 používá i metody sociologického výzkumu, které by bývalo bylo vhodné zmínit již v kapitole 1.3.1. o metodách výzkumu. Použité metody odpovídají zvolenému tématu a způsobu jeho zpracování.

3. Formální a systematické členění práce

Dizertační práce je logicky strukturována, dizertant postupuje od obecného ke konkrétnějšímu. Kromě úvodu a závěru je práce členěna na šest hlavních částí. Části 2 a 3 jsou věnovány obecnějším otázkám týkajícím se provádění směrnic EU a opožděné transpozice. V části 4 se autor následně zabývá transpozicí směrnic v České republice. Část 5 lze považovat za těžiště dizertační práce, dizertant v ní podrobněji zpracovává dílčí otázky provádění unijních směrnic v ČR a problémy s tím spojené. Část 6 se týká vlivu kvality státní správy na transpozici směrnic. V části 7 dizertant shrnuje poznatky získané rozhovory s vybranými politiky, kteří se podílejí na provádění unijních směrnic v České republice. Zatímco části 2-4 jsou zaměřeny právně, části 5-7 mají spíše sociologický charakter. Úvod je velmi dobře, pečlivě propracovaný. Závěr je ve srovnání s tím poněkud ošizený (pouhé tři stránky shrnující zjištění dizertanta považuje oponentka za nedostatečné).

4. Vyjádření k práci

Dizertant předložil velmi kvalitní studii, která má pro svůj přesah do sociologie mezioborový charakter. Uvádí řadu zajímavých a zásadních závěrů ohledně příčin opožděné transpozice směrnic EU v České republice. Formuluje relevantní hypotézy, které následně ověřuje. Transpozice směrnic EU je důležitým tématem jak na unijní, tak vnitrostátní úrovni. Aby bylo unijní právo dodržováno v členských státech, musí být směrnice EU včas a řádně transponovány do vnitrostátních právních řádů. Jen tak mají jednotlivci zajištěna veškerá práva plynoucí s unijních směrnic. Nenáležitá transpozice je dlouhodobým problémem prakticky ve všech členských státech, který přetrvává navzdory efektivnímu unijnímu vymáhacímu mechanismu. Problém zcela neřeší ani nahrazování směrnic nařízeními, protože řada nařízení vyžaduje přijetí vnitrostátního adaptačního zákona, tedy opět legislativní činnost v členských státech. Ani ta není mnohdy včasná, jak ukazuje příklad implementace GDPR. Je proto třeba zkoumat příčiny opožděné transpozice směrnic a navrhnout potřebná řešení. Předložená dizertační práce je v tomto ohledu velkým přínosem právě pro své sociologické zaměření. Autor zpracovává velké množství dat a dochází ke stěžejnímu závěru, že opožděnou transpozici je třeba v ČR přičítat spíše exekutivní moci,

než moci zákonodárné. Oponentka oceňuje odkazy na velké množství konkrétních příkladů z legislativní praxe i invenci dizertanta spočívající ve zpracování rozhovorů s vybranými politiky, kteří se podílejí na transpozici směrnic v ČR. Dizertační práce jako celek by mohla sloužit jako relevantní podklad pro vládu, resp. výkonnou moc usilující o odstranění (nebo alespoň zmírnění) opožděné transpozice směrnic.

Předložená práce splňuje dle názoru oponentky formální požadavky kladené na dizertační práce Právnickou fakultou Univerzity Karlovy. Dizertant shromáždil dostatečné množství odborné (české i cizojazyčné) literatury, na kterou průběžně odkazuje, jakož i dalších zdrojů. Práce má velmi dobrou gramatickou i stylistickou úroveň, je čtivá a srozumitelná. Oponentka však příliš nerozumí rozlišení seznamu zkratk a seznamu dalších zkratk. U tabulek, které zpracoval autor na základě vlastního výzkumu, by mělo být výslovně uvedeno, že se jedná o vlastní zpracování dat.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Ano.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce nevykazuje dle názoru oponentky znaky plagiátorství.
Logická stavba práce	Ano.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Velmi dobrá.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Velmi dobrá.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Standardní.
Jazyková a stylistická úroveň	Velmi dobrá (jen občasné překlapy či chyby).

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

1. Mohla by přispět k včasné transpozici unijních směrnic i sama Evropská unie? Pokud ano, jak?
2. Usilovaly minulé vlády či současná vláda o zrychlení a zefektivnění procesu transpozice směrnic tak, aby nedocházelo k opožděnému provedení?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	--

V Praze dne 28. 9. 2023

Doc. JUDr. Magdaléna Svobodová, Ph.D.
oponentka